

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Ветеринарно-санітарна експертиза продовольчої сировини»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	G13 Харчові технології H2 Тваринництво
Тип і назва освітньої програми	ОПП Харчові технології ОПП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Курс, семестр	Курс - 1, семестр - 2
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 Загальна кількість годин – 120, з яких: лекцій – 14 год, практичних/лабораторних/семінарських занять - 18 год. Форма семестрового контролю - залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства, кафедра біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького
Контактні дані розробника (-ів)	викладач: Ільченко Марія Олександрівна, к.с.-г.н., ст. дослідник контакти: ауд. 444 (навчальний корпус № 4) e-mail: mariia.ilchenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/ilchenko-mariya-oleksandrivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Не передбачені
Компетентності	Здатність застосовувати знання для аналізу інформації, критичного оцінювання якості та безпечності продовольчої сировини й прийняття обґрунтованих рішень.
Програмні результати навчання / Результати навчання	Уміти аналізувати та інтерпретувати інформацію щодо якості й безпечності продовольчої сировини, аргументувати власні висновки та приймати обґрунтовані рішення на основі критичного мислення й відповідального ставлення до здоров'я споживачів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються навички критичного й аналітичного мислення, комунікації, командної роботи, професійної відповідальності, прийняття обґрунтованих рішень, самоорганізації, управління часом, інформаційної грамотності та адаптації до нестандартних ситуацій у сфері ветеринарно-санітарної експертизи продовольчої сировини.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо оцінювання якості та безпечності продовольчої сировини тваринного й рослинного походження, проведення ветеринарно-санітарної експертизи, визначення її придатності для	

харчування людей, а також запобігання виникненню харчових отруєнь і поширенню інфекційних та паразитарних захворювань через продукти харчування.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ. Основи ветеринарно-санітарної експертизи.
Тема 2. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясної сировини.
Тема 3. Ветеринарно-санітарна експертиза субпродуктів та продуктів забою.
Тема 4. Ветеринарно-санітарна експертиза молока та молочних продуктів.
Тема 5. Ветеринарно-санітарна експертиза яєць та яєчних продуктів.
Тема 6. Ветеринарно-санітарна експертиза риби.
Тема 7. Ветеринарно-санітарна експертиза меду.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда.

Наочні методи: ілюстрування; демонстрування.

Практичні методи: вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка рефератів/презентацій.

Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.

Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.

Інтерактивні методи: дискусії, диспути.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій.

Методи письмового контролю: контрольна робота, самостійна робота.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлені терміни.

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу декана.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин,

	оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу декана. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі здійснюється відповідно до Правил використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі Полтавського державного аграрного університету. Студент при опануванні дисципліни може використовувати продукт згенерований ШІ, але при цьому несе особисту відповідальність за зміст та результати роботи, підготовленої із використанням систем штучного інтелекту. Використання ШІ не звільняє студента від дотримання принципів академічної доброчесності, вимог законодавства щодо авторського права та захисту персональних даних, а також не повинно підміняти його самостійну пізнавальну діяльність. Факт використання системи штучного інтелекту під час підготовки академічної роботи підлягає обов'язковому розкриттю із зазначенням використаного інструмента та мети його застосування. Інструменти ШІ можуть

	використовуватися здобувачами вищої освіти як допоміжний засіб для пошуку та структурування інформації, генерування ідей, формулювання запитань, мовного редагування завдань, візуалізації інформації для підготовки презентації. У разі використання у завданні текстів, зображень, даних або інших результатів, згенерованих ШІ, здобувач вищої освіти повинен зазначити факт такого використання із зазначенням інструменту ШІ та способу його використання. Не допускається використання ШІ для повного виконання завдання, подання згенерованих ШІ результатів як власного результату навчальної діяльності без зазначення факту їх використання, створення або подання недостовірної, сфабрикованої чи фальсифікованої інформації, генерування неіснуючих джерел, посилань або інших даних.
- щодо відвідування занять	У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

Основні

1. Берник І.М., Фаріонік Т.В., Н.В. Новгородська. Ветеринарно-санітарна експертиза продуктів тваринного і рослинного походження. Навчальний посібник. Вінниця. Видавничий центр ВНАУ, 2020. 232 с.
2. Горюк Ю.В., Просяний С.Б. Ветеринарно-санітарна експертиза : навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеню «магістр» спеціальності 211 «Ветеринарна медицина». Кам'янець-Подільський : ЗВО ПДУ, 2022. 230 с.
3. Зажарська Н.М., Куцак Р.С., Бібен І.А., Кунєва Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза. Практикум. Навчальний посібник (перевидання). Дніпро, 2017. 193 с.
4. Зубрицька В.М. Ветеринарно – санітарна експертиза з основами технології переробки продуктів тваринництва. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – II рівнів акредитації зі спеціальності “Ветеринарна медицина”. м. Біла Церква. 2015. 207 с.
5. Якубчак О.М. Практикум з ветеринарно-санітарної експертизи з основами технології та стандартизації продуктів тваринництва і рослинництва. Київ: «Компанія біопром». 2012. 256 с.

Допоміжні

1. Бергілевич О. М., Касянчук В. В., Салата В. З. Мікробіологія молока і молочних продуктів з основами ветеринарно-санітарної експертизи. Суми: Університетська книга. 2010. 319 с.
2. Богатко Н.М., Букалова Н.В., Сахнюк В.В. Особливості впровадження системи НАССР на м'ясо-, молоко- та рибопереробних підприємствах України: навчальний посібник. Біла Церква: Білоцерківдрук. 2016. 283 с.
3. Якубчак О.М., Олійник Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясних продуктів. Київ: «Компанія Біопром». 2011. 188 с.
4. Якубчак О.М., Хоменко В.І., Мельничук С.Д. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва. Київ: ТОВ «Біопром». 2005. 800 с.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, протокол від 01 вересня 2026 року № 1.

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Вступ. Основи ветеринарно-санітарної експертизи.	4	3	4	10	11
Тема 2. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясної сировини.	5	4	4		13
Тема 3. Ветеринарно-санітарна експертиза субпродуктів та продуктів забою.	4	3	5		12
Тема 4. Ветеринарно-санітарна експертиза молока та молочних продуктів.	4	4	4		12
Тема 5. Ветеринарно-санітарна експертиза яєць та яєчних продуктів.	5	4	5		14
Тема 6. Ветеринарно-санітарна експертиза риби.	5	4	5		14
Тема 7. Ветеринарно-санітарна експертиза меду.	5	4	5	10	24
Разом	32	26	32	10	100

Шкала та критерії оцінювання

опитування

Критерії оцінювання	
5 балів	Відмінна відповідь. Відмічається загальна та професійна грамотність студента.
3-4 бали	Відповідь з невеликою кількістю неточностей. Відмічається загальна та професійна грамотність студента.
1-2 бали	Відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.
0 балів	Не може відповісти на питання.

виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі.
3-4 бали	Відповідь з невеликою кількістю неточностей.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-2 бали	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.
0 балів	Потрібне повторне виконання.

виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4 бали	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи.
1-2 бали	Розкрита відповідь та неповне виконання завдань самостійної роботи, допускаються неточності.
0 балів	Потрібне повторне виконання

розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
10 балів	Усі відповіді на питання є правильними.
8-9 балів	Відповідь на питання розкрита частково і допустивши при цьому окремі помилки.
6-8 балів	Недостатньо правильно дано відповіді на більшість питань.
1 - 5 балів	Недостатньо або неправильно дано відповіді на більшість питань.

Заочна форма навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання самостійної роботи	Виконання вправ на лабораторних заняттях	Контрольна робота	
Тема 1. Вступ. Основи ветеринарно-санітарної експертизи.	-	4	-		4
Тема 2. Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса та м'ясної сировини.	3	4	4		4
Тема 3. Ветеринарно-санітарна експертиза субпродуктів та продуктів забою.	-	4	-		4
Тема 4. Ветеринарно-санітарна експертиза молока та молочних продуктів.	-	4	-		4
Тема 5. Ветеринарно-санітарна експертиза яєць та яєчних продуктів.		4	-		4
Тема 6. Ветеринарно-санітарна експертиза риби.	3	4	4		4
Тема 7. Ветеринарно-санітарна експертиза меду.	3	4	4		4
Тема 8. Сучасні вимоги до якості та безпеки продовольчої сировини.	-	4	-		4
Контрольна робота				47	47
Разом	9	32	12	47	100

Опитування:

Критерії	
3 бали	Відмінна відповідь. Відмічається загальна та професійна грамотність студента
2 бали	Відповідь з невеликою кількістю неточностей. Відмічається загальна та професійна грамотність студента
1 бал	Відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

виконання вправ на лабораторних заняттях:

Критерії	
3-4 бали	Виконані всі завдання, викладені результати та висновки по роботі, відмінна відповідь з невеликою кількістю неточностей
1-2 бали	Виконані не всі завдання, відповідь середнього та нижче середнього рівня, не може відповісти на додаткові питання.

виконання завдань самостійної роботи:

критерії	
3-4 бали	Розкрита відповідь та повне виконання завдань самостійної роботи
1-2 бали	Розкрита відповідь та неповне виконання завдань самостійної роботи, допускаються неточності

контрольна робота:

Критерії	
35 – 47 балів	Відмінна відповідь, повністю розкриті всі питання
27 - 34 балів	Правильно визначена сутність питань, розкривши їх лише частково.
19 -26 балів	Допущено при окремі помилки при розкритті питань, котрі не впливають на загальне розуміння питань.
10-18 балів	Правильно визначена сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допущено при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.
1-9 балів	Частково та поверхово розкрито лише окремі положення питань. і допущено при цьому певні суттєві помилки.